

24. októbur 2022

Vegleiðing um, hvør skal hava loyvi, og um gjaldið fyri loyvi

Hvør skal hava loyvi:

Við nýggju fjarskiftislógini¹ verður farið frá einari skipan við konsessiónum, til eina loyvisskipan. Eitt loyvi er einfaldari enn ein konsessióin. Burtursæð frá móguleikanum at áseta ávís formlig viðurskifti í loyvið, er tað einans eitt prógv fyri, at ein hevur loyvi til at stovna, reka og bjóða út fjarskiftiskervi og -tænastur.

Allýsingin av teimum veitarum, sum skulu hava loyvi, er broytt við nýggju fjarskiftislógini. Nú eru tað einans vinnuligir veitarar av almennum fjarskiftiskervi ella -tænastum, sum skulu hava loyvi². Hetta er ein avmarking í mun til fyrrverandi lóg³, har allir fjarskiftisveitarar, sum útgangsstøði, skulu hava konsessióin til tess at stovna, reka og bjóða út fjarskiftiskervi og -tænastur⁴.

Harafturat er tað ein treyt fyri at fáa loyvi, at talan er um eitt kapitalfelag, ella eina deild hjá einum útlenskum kapitalfelagi, skrásett hjá Skráseting Føroya. Higartil hava eitt nú persónar kunna fingið konsessióin, men hetta er sum útgangsstøði ikki móguligt longur. Móguligt er tó at gera undantak frá hesum kravi, antin generelt ella eftir umsókn.

Fyri at skilja avmarkingina av teimum veitarum, sum skulu hava loyvi eftir nýggju lógini, er tað ein fortreyt at skilja nøkur grundleggjandi hugtøk, sum t.d. *vinnuligur veitari* og *alment fjarskiftiskervi ella -tænasta*⁵.

Ein *veitari* er ein, sum handilsliga bjóðar út fjarskiftiskervi ella fjarskiftistænastu til onnur.

Ein *vinnuligur veitari* er ein veitari, sum bjóðar fjarskiftiskervi ella -tænastur út til onnur, antin sum *meginveiting* ella sum ein *sjálvstøðugan part* av sínum virksemin. Fylgjan av, at talan skal vera um eina meginveiting er, at eitt nú eitt gistingarhús, ið bjóðar sínum kundum atgongd til tráðleyst internet, ikki er ein vinnuligur veitari. Internetið vil í hesum føri vera ein tænaasta, sum er tengd at sjálvum upphaldinum á gistingarhúsinum, sum er meginveitingin. Gistingarhúsið vil tó vera fevnt av øðrum ásetingum í fjarskiftislógini, sum eisini eru galdandi fyri veitarar, sum ikki eru vinnuligir. Hóast talan ikki er um eina meginveiting, er veitarin vinnuligur, um veitingin er at meta sum ein sjálvsstøðugur partur av virkseminum hjá veitaranum. Sum dømi kann nevast, at ein kommuna, sum ynskir at veita tráðleyst internet til allar borgarar í einum býi, sum útgangsstøði vil vera at meta sum ein vinnuligur veitari, við tað at veitingin sannlýkt vil vera ein sjálvstøðugur partur av virkseminum hjá kommununi.

Fjarskiftiskervi ella -tænastur eru *almenn*, um veitarin bjóðar út kervið ella tænaastuna til ein *ikki frammanundan avmarkaðan* skara av endabúkarum. Hetta merkir, at kervið ella tænaastan skal vera tøk hjá almenninginum. Um ein veitari hinvegin einans letur sínar veitingar vera tøkar hjá serstøkum, frammanundan avmarkaðum kundabólkum, t.d. ávísam bankum, tryggingarfeløgum

¹ Løgtingslóg nr. 72 frá 22. mai 2015 um fjarskifti.

² Sbrt. § 4.

³ Løgtingslóg nr. 79 frá 23. mai 1997 um fjarskifti, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 68 frá 15. mai 2014.

⁴ Í lógini verður hetta orðað, sum ein av tveimum móguleikum at gera undantak frá landsins einkarætti. Hin móguleikin, at gera ávís øki til fræls øki, er ongantið nýttur. Sí § 6, stk. 2 í lógini.

⁵ M.a. hesi verða allýst í § 2.

ella skúlum, er talan ekki um at veita *alment* fjarskiftiskervi. Tað sama er galdandi fyri eigarafeløg, ið hava felagsantennur og spjaða sjónvarpssignal í einum frammanundan avmarkaðum grannalagi.

Allýsingin av einum *fjarskiftiskervi* er tøkneutral⁶. Hetta merkir, at metingin av um ein veitari skal hava loyvi, er óheft av hvørja tækni talan er um. Fjarskiftiskervi fevnir sostatt um bæði trádleyst og tráðborið kervi, sum verður brúkt til flutning av fjarskiftistænastum, undir hesum eisini fylgisveina- og jarðbundið (terrestriskt) útvarps- og sjónvarpskervi og kaðalsjónvarpskervi.

Tað er týðningarmikið at skilja í millum eina *fjarskiftistænastu* og eina *innihaldstænastu*. Einans tær fyrru eru fevndar av fjarskiftislóggávuni⁷. Ein fjarskiftistænasta fevnir um sjálfvan *flutningin* av elektroniskum samskifti av einhvørjum slag í einum fjarskiftiskervi, ímeðan ein innihaldstænasta fevnir um *innihaldið* av slíkum samskifti. Dømi um eina innihaldstænastu er innihaldið á teimum sendingum, vit síggja í sjónvarpinum ella hoyra í útvarpinum. Í tann mun ein útvarps- ella sjónvarpsfyrirteka einans hevur við tann redaktionella partin at gera, er talan um eina innihaldstænastu, sum ikki er fevnd av fjarskiftislógini. Tó skal ein veitari av innihaldstænastum í ávísu færum hava loyvi til at útinna slíkt virksema, t.d. sambært kringvarpslógini⁸. Í tann mun ein veitari eisini rekur ella bjóðar út fjarskiftiskervi ella –tænastu, vil hann bæði vera veitari av fjarskiftistænastum og innihaldstænastum. Hann kann sostatt verða álagdur at sækja um loyvi út yvir tað, sum framgongur av fjarskiftislóggávuni⁹.

Hóast ein veitari veitir tænastr, ið koma undir krøvini til at skula hava loyvi, kann Fjarskiftiseftirlitið gera *undantak* frá hesum kravinum, antin generelt, ella eftir umsókn. Hesin móguleikin kann t.d. nýtast, um Fjarskiftiseftirlitið metir, at kostnaðurin av at umsita loyvisskipanina ikki stendur mát við gjaldið fyri loyvið. Hetta kann t.d. vera stóðan viðvíkjandi eigarafeløgum, um tað ítøkiliga verður met, at talan er um eina almenna fjarskiftistænastu.

Veitarar, sum skulu hava loyvi, eru sostatt:

1. Vinnuligir veitarar av almennum fjarskiftiskervi: t.v.s. fjarskiftiskervi, ið verður veitt sum *meginveiting* ella sum *sjálvstøðugur* partur av virkseminum til ein *ikki frammanundan avmarkaðan* skara. Fevnd eru trádleys kervi (t.d. wi-fi, farteleson- og fylgisveinakervi), kaðalborin kervi (t.d. kopar-, koaksial- ella fipurkervi), umfarskoblað kervi (t.d. telefonneti) ella pakkakoblað kervi (t.d. internetið). Tað er líka mikið, um talan er um kervi til analogt ella digitalt samskifti.
2. Vinnuligir veitarar av almennum fjarskiftistænastum: t.v.s. fjarskiftistænastur, ið verða veittar sum *meginveiting* ella sum *sjálvstøðugur* partur av virkseminum til ein *ikki frammanundan avmarkaðan* skara. Tænastan fevnir ikki um innihald, men um flutningin (transport) av elektroniskum samskifti umvegis tað í nr. 1 nevnda kervið. Talan kann vera um bæði einvegis og tvívegis samskifti.

Dømi um veitarar, ið ikki skulu hava loyvi, eru:

1. Veitarar, sum ikki eru vinnuligir: t.v.s. at fjarskiftiskervi ella –tænasturnar verða ikki veittar sum *meginveiting* ella sum ein *sjálvstøðugur* partur av virkseminum hjá veitaranum; t.d. kunnu

⁶ Hetta samsvarar við menningina í ES.

⁷ Hetta er eisini í samsvar við ES reglur, sbt. .m.a. betragtning 5 til 2002/21/ES (Rammudirektivið), betragtning 2 til 2002/19/ES. (Atgongudirektivið) og betragtning 45 til 2002/22/ES (Veitingarskyldudirektivið).

⁸ Løgtingslóg um kringvarp, sum broytt við løgtingslóg nr. 48 frá 26. mai 2010.

⁹ Hetta samsvarar við betragtning 20 til 2002/20//ES (Loyvisdirektivið).

nevast gistingarhús, handilsmiðstöðir, háfríðkanarstovur, svimjihyljar v.m.

2. Veitarar av fjarskiftiskervi ella –tænastum, sum ikki almenn: t.v.s. at kervið og tænasturnar vera veittar til ein frammanundan avmarkaðan skara; t.d. kunnu nevast eigarafeløg.
3. Veitarar av innihaldstænastum: t.v.s. fyrítøkur, sum einans hava við tann innihaldsliga partin av elektroniska samskiptinum at gera; t.d. kann nevast tann redaktionelli parturin av sjónvarps- og útvarpssendingum.
4. Undantiknir veitarar: Fjarskiftiseftirlitið kann ítøkiliga ella generelt taka avgerð um at undantaka ávísar veitarar frá kravinum um loyvi.

Gjaldið fyri loyvi:

Veitarar, ið hava fingið loyvi, skulu rinda eitt árligt gjald til Fjarskiftiseftirlitið¹⁰. Støddin á gjaldinum verður útroknað í mun til teirra marknaðarpart á føroyska fjarskiftismarknaðinum. Marknaðarparturin skal roknast við støði í loyvistreytaðu nettosøluni¹¹ álmanakkaárið frammanundan.

Fjarskiftiseftirlitið hevur tó móguleika at seta gjaldið niður. Loyvishavar verða tó altíð álagdir eitt minsta gjald á 2.000 kr. árliga.

¹⁰ Si nærri § 63 í løgtingslóg um fjarskifti.

¹¹ Nettosølan skal skiljast á sama hátt sum hjá ITU, sbrt. Handbook for the collection of administrative data on Telecommunications/ICT 2011, fylgiskjal 1, indikator 59, kota i75.

